

FIȘA DISCIPLINEI

Tipologia Artei Bizantine

anul universitar 2025 – 2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	de Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	de Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Arte Vizuale
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii	Artă sacră

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Tipologia Artei Bizantine			2.2. Cod disciplină		OLR3044	
2.3. Titularul activității de curs			Prof. Univ. Dr. Muntean Gheorghe Marcel					
2.4. Titularul activității de seminar			Lect. Univ. Dr. Marius Ghenescu					
2.5. Anul de studiu	III	2.6. Semestrul	2	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E	2.8. Regimul disciplinei	DS	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Numar ore pe saptamana	3	din care: 3.2. curs	2	3.3.seminar/laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6.seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp de studiu individual					ore
• Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
• Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					39
• Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
• Tutoriat					2

• Examinări	2
• Alte activități (exersări practice)	
Total ore activități individuale	83

3.7 Total ore studiu individual	83
3.8 Total ore pe semestru	125
3.9 Numărul de credite	5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Nu este cazul
4.2 de competențe	• Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	• <i>Atelier dotat cu șevalet și mese pentru pictură/desen</i>
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	• <i>Atelier dotat cu șevalet și mese pentru pictură/desen</i>

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	- Proiectarea și realizarea cadrului general specific de documentare, informare, cercetare teologică și artistică plastică: culegerea, prelucrarea și analiza datelor care se vor regăsi în aplicarea practică, proces al realizării operei de artă plastică eclesială și conservării - restaurării acesteia - Identificarea, analiza, explicarea, implementarea și reprezentarea iconografică a subiectelor teologice și a elementelor de limbaj plastic (grafic și cromatic) folosite în elaborarea artefactelor și a imaginii vizuale - Soluționarea problemelor de ambientare a spațiilor plastice (abordarea compozițională, identificarea modalității de redare a subiectelor picturale în spațiile eclesiale sau civile); identificarea, analiza și descrierea factorilor ce acționează în timp asupra stării de conservare a obiectelor de artă din patrimoniul eclesial - Propunerea și soluționarea tuturor problemelor tehnice și tehnologice de transpunere a subiectului teoretic în spațiu plastic (asimilarea tehnicilor artistice tradiționale) - Investigarea asistată de laboratoare specializate a stării de conservare și diagnoza problemelor ce conduc la degradarea obiectelor de artă; stabilirea unor tratamente adecvate, soluționarea tuturor problemelor tehnice, metodologice și tehnologice de conservare - restaurare
--------------------------------	--

	(implementarea și asimilarea tehnicilor specifice) în vederea salvării, conservării și restaurării acestora • Consiliere profesională și de integrare socială
Competențe transversale	• Aplicarea adecvată a principiilor, normelor și valorilor eticii profesionale definitorii pentru munca în sfera producerii operei de artă • Aplicarea eficientă a tehnicilor de relaționare în grup, asumarea rolurilor specifice în desfășurarea activităților artistice, în echipă • Identificarea și aplicarea eficientă a metodelor și tehnicilor adecvate de învățare continuă în domeniul artistic și al protejării patrimoniului, conștientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale învățării continue

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Formarea unor cunoștințe și deprinderi în progresul individual și în posibilitatea predării (în cazul în care se impune aceasta);
7.2 Obiectivele specifice	• Respectarea legilor și armoniei, proporției figurilor și ansamblurilor compoziționale; • Folosirea materialelor și tehnicilor caracteristice ariei monumentale (linia, forma, culoarea), în vederea obținerii unor lucrări cu caracter sacru; • Obținerea unor lucrări specifice universului bidimensional al artei monumentale, icoanei, frescei etc;

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Nr ore
1. Ciclu Marial: Nașterea Maicii Domnului	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea modalităților de reprezentare în limbajul artei sacre	2 ore fizice

2. Intrarea în Biserică a Maicii Domnului	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea modalităților de reprezentare în limbajul artei sacre	2 ore fizice
3. Buna Vestire	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea modalităților de reprezentare în limbajul artei sacre	2 ore fizice
4. Adormirea Maicii Domnului	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea modalităților de reprezentare în limbajul artei sacre	2 ore fizice
5. Ciclul Aghiografic: Sfântul Prooroc Ilie	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea modalităților de reprezentare în limbajul artei sacre	2 ore fizice
6. Sfântul Ioan Botezătorul	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea modalităților de reprezentare în limbajul artei sacre	2 ore fizice
7. Sfântul Apostol Andrei	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea modalităților de reprezentare în limbajul artei sacre	2 ore fizice
8. Sfinții Apostoli Petru și Pavel	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea modalităților de reprezentare în limbajul artei sacre	2 ore fizice
9. Sfântul Mare Mucenic Dimitrie	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea modalităților de reprezentare în limbajul artei sacre	2 ore fizice

10. Sfântul Mare Mucenic Gheorghe	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea modalităților de reprezentare în limbajul artei sacre	2 ore fizice
11. Sfinții Trei Ierarhi	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea modalităților de reprezentare în limbajul artei sacre	2 ore fizice
12. Sfântul Mucenic Sebastian	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea modalităților de reprezentare în limbajul artei sacre	2 ore fizice
13. Sfânta Muceniță Magdalena	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea modalităților de reprezentare în limbajul artei sacre	2 ore fizice
14. Sfânta Muceniță Ecaterina	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea modalităților de reprezentare în limbajul artei sacre	2 ore fizice

BIBLIOGRAFIE	1. <i>Viețile Sfinților de peste tot anul</i>, Ed. Biserica Ortodoxă Alexandria, 2002; 2. Muntean Ghe. Marcel, <i>Tipologia artei bizantine</i>, Ed. Renașterea, Cluj-Napoca, 2012; 3. Ștefănescu I.D., <i>Iconografia artei bizantine și a picturii feudale românești</i>, Ed. Meridiane, București, 1973; 4. Sfântul Maxim Mărturisitorul, <i>Viața Maicii Domnului</i>, Ed. Deisis, Sibiu, 1998; 5. Réau Louis, <i>Iconographie de L'Art Chrétien</i>, t. II, Ed. Presses Universitaires de France, Paris, 1957; 6. Hall James, <i>Dictionary of Subject and Symbols in Art</i>, Ed. Ed. Icon Harper Row, New York, 1974; 7. Viktor Lazarev, <i>Istoria picturii bizantine</i>, vol. I, II, III, Ed. Meridiane, București, 1980;	
8.2 Seminar		
1. Ciclul Marial: Nașterea Maicii Domnului	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea modalităților de reprezentare în limbajul artei sacre	1 oră fizică
2. Intrarea în Biserică a Maicii Domnului	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea modalităților de reprezentare în limbajul artei sacre	1 oră fizică
3. Buna Vestire	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea modalităților de reprezentare în limbajul artei sacre	1 oră fizică
4. Adormirea Maicii Domnului	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea modalităților de reprezentare în limbajul artei sacre	1 oră fizică

5. Ciclul Aghiografic: Sfântul Prooroc Ilie	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea modalităților de reprezentare în limbajul artei sacre	1 oră fizică
6. Sfântul Ioan Botezătorul	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea modalităților de reprezentare în limbajul artei sacre	1 oră fizică
7. Sfântul Apostol Andrei	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea modalităților de reprezentare în limbajul artei sacre	1 oră fizică
8. Sfinții Apostoli Petru și Pavel	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea modalităților de reprezentare în limbajul artei sacre	1 oră fizică
9. Sfântul Mare Mucenic Dimitrie	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea modalităților de reprezentare în limbajul artei sacre	1 oră fizică
10. Sfântul Mare Mucenic Gheorghe	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea modalităților de reprezentare în limbajul artei sacre	1 oră fizică
11. Sfinții Trei Ierarhi	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea modalităților de reprezentare în limbajul artei sacre	1 oră fizică
12. Sfântul Mucenic Sebastian	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea modalităților de reprezentare în limbajul artei sacre	1 oră fizică

13. Sfânta Muceniță Magdalena	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea modalităților de reprezentare în limbajul artei sacre	1 oră fizică
14. Sfânta Muceniță Ecaterina	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea modalităților de reprezentare în limbajul artei sacre	1 oră fizică
BIBLIOGRAFIE	1. <i>Viețile Sfinților de peste tot anul</i>, Ed. Biserica Ortodoxă Alexandria, 2002; 2. Muntean Ghe. Marcel, <i>Tipologia artei bizantine</i>, Ed. Renașterea, Cluj-Napoca, 2012; 3. Ștefănescu I.D., <i>Iconografia artei bizantine și a picturii feudale românești</i>, Ed. Meridiane, București, 1973; 4. Sfântul Maxim Mărturisitorul, <i>Viața Maicii Domnului</i>, Ed. Deisis, Sibiu, 1998; 5. Réau Louis, <i>Iconographie de L'Art Chrétien</i>, t. II, Ed. Presses Universitaires de France, Paris, 1957; 6. Hall James, <i>Dictionary of Subject and Symbols in Art</i>, Ed. Ed. Icon Harper Row, New York, 1974; 7. Viktor Lazarev, <i>Istoria picturii bizantine</i>, vol. I, II, III, Ed. Meridiane, București, 1980;	

10. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este în concordanță cu perspectiva posibilității predării, dar și a cumulării de cunoștințe teoretice și practice semnificative
--

10. Evaluare

Tip activitate	11.1 Criterii de evaluare	11.2 metode de evaluare	11.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Verificarea cunoașterii și aplicării legilor caracteristice artei monumentale	Evaluare frontală/orală pe baza unui subiect extras de student	70%
		-	-
10.5 Seminar/laborator	Verificare pe parcurs	-	-
		Elaborarea unei lucrări caracteristice cercetării și redactării științifice	20%
		Implicare în dezbateri seminarial	10%
10.6 Standard minim de performanță: Realizarea unui număr de 10 lucrări, cu respectarea tematică propusă			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)¹

Nu se aplică

Data completării

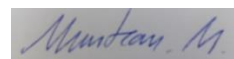
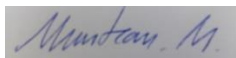
Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

04.04.2025

Prof. Univ. Dr. Muntean Gh. Marcel

Prof. Univ. Dr. Muntean Gh. Marcel

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament

17.04.2025

¹ Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".